

Valmistelija

työllisyyspalveluiden päällikkö, Irina Hallikainen p. 050 4058409

Kotoutumislain mukaisen kotoutumisohjelman järjestäminen kunnassa ja kotoutumislain mukaisten korvausten maksatuksen edellytykset 1.1.2025 alkaen:

1.1.2025 voimaan tullessa laissa kotoutumisen edistämisestä (681/2023, jäljempänä kotoutumislaki) säädetään kunnan kotoutumisohjelmasta. Työ- ja elinkeinoministeriö on kuvannut kotoutumisohjelman ja 1.1.2025 alkaen kotoutumisohjelma ja sitä kuvaava asiakirja ovat kotoutumislain mukaisten korvausten maksatuksen edellytys.

Kotoutumisohjelma on kunnan järjestämä kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus, jonka vähimmäisisällöistä säädetään kotoutumislain 13 §:ssä. Kotoutumisohjelman tulee sisältää ainakin:

- osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tai monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi,
- edellisen pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma sekä sen monialainen versio,
- monikielinen yhteiskuntaorientaatio,
- kotoutumiskoulutus ja siihen sisältyvä kielitaidon päättötestaus,
- muuta koulutusta ja palveluita, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä
- kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvonta

Kunnan tulee laatia kotoutumisohjelman palvelukokonaisuudesta asiakirja, jossa kuvataan kotoutumisen alkuvaiheen palvelut, palveluiden vastuutahot sekä palveluihin liittyvä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Kirjallisen asiakirjan tarkoituksena on helpottaa kotoutumisohjelmien seurantaa sekä selkeyttää eri toimijoiden vastuita ja yhteistyötä eri palveluiden järjestämisessä. Myös kotoutumisohjelman saavutettavuuteen kohderyhmille on tärkeää kiinnittää huomiota kotoutumisohjelmaa suunniteltaessa ja kuvattaessa.

Kotoutumisen edistäminen on monialaista toimintaa ja edellyttää yhteistyötä eri viranomaisten ja muiden toimijoiden välillä. Kotoutumisohjelma ja sitä kuvaava asiakirja on suositeltavaa suunnitella ja laatia kunnassa kotoutumisen edistämisestä vastaavien toimialojen, mukaan lukien työvoimaviranomainen, sekä hyvinvointialueen ja muiden paikallisten toimijoiden yhteistyössä. Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumisohjelmaan sisältyvien palveluiden järjestämisestä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle ja kotoutuja-asiakkaalle. Kunta määrittelee itse, mikä taho kunnassa vastaa kotoutumisohjelmaan sisältyvien työvoiman ulkopuolella oleville tarkoitettujen palvelujen järjestämisestä. Kotoutumisohjelma tai sen osa voidaan myös toteuttaa useamman kunnan tai työvoimaviranomaisen yhteistyössä.

Kotoutumisohjelmaa käytetään kotoutumisen alkuvaiheen asiakastyössä. Kotoutumispalveluihin osallistumisesta sovitaan asiakkaan yksilöllisessä kotoutumissuunnitelmassa. Kotoutumisohjelman palvelukokonaisuudesta

on hyvä viestiä kohderyhmille esimerkiksi kunnan verkkosivustolla tai muissa kanavissa. Viestinnässä on tärkeää kiinnittää huomiota asiakaslähtöisyyteen ja saavutettavuuteen.

Kotoutumislain mukaisten korvausten maksatuksen edellytyksenä on 1.1.2025 alkaen kotoutumisohjelma, sitä kuvaava asiakirja ja sopimus ELY-keskuksen kanssa.

Uuden kotoutumislain mukaan kunnassa tulee olla 1.1.2025 alkaen tarjolla kotoutumisohjelma ja siihen sisältyvät laissa säädetyt kotoutumisen alkuvaiheen palvelut. Kotoutumisohjelma tulee lisäksi olla kuvattuna asiakirjaksi. Kotoutumisohjelman järjestäminen sekä kotoutumisohjelmaa kuvaava asiakirja ovat jatkossa ELY-keskuksen kanssa laaditun kuntaan ohjaamista ja kotoutumisen edistämistä koskevan sopimuksen lisäksi edellytyksenä kotoutumislain mukaisten korvausten maksatukselle kunnalle.

KEHA-keskus tarkistaa tammikuun 2026 korvausten maksatusta varten, että kunnat täyttävät edellä mainitut korvausten maksatuksen edellytykset. Laskennallisen korvauksen automatisoidun maksatuksen sujuvuuden varmistamiseksi kotoutumisohjelmaa kuvaavien asiakirjojen tulee olla toimitettuna ELY-keskuksen kirjaamoon vuoden loppuun mennessä.

Kotoutumislaki ei edellytä, että kotoutumisohjelmaa kuvaava asiakirja hyväksytään kunnanvaltuustossa. Jos kunta kuitenkin on viemässä kotoutumisohjelman esimerkiksi joulukuussa valtuustokäsittelyyn ja ohjelmasta on jo laadittu sitä kuvaava asiakirja, on myös mahdollisesti vahvistamaton asiakirja riittävä edellytys korvausten maksatukselle 1.1.2026 alkaen.

Kotoutumisohjelma v.2026 korvaa aikaisemmin hyväksytyn kotoutumisohjelman vuodelle 2025. Kotoutumisohjelma luodaan yhteistyössä työryhmän kanssa ja hyväksyttyä kotoutumisohjelmaa päivitetään työryhmän toimesta. Kotoutumis-ohjelman toteutumista käsitellään valiokunnissa vähintään kerran vuodessa.

Kotoutumisohjelma vuodelle 2026 on toimitettu kaupunginhallituksen jäsenille esityslistan oheismateriaalina.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus hyväksyy kotoutumisohjelman vuodelle 2026.

Päätös

Jakelu